

Crucea „Elisabeta” (avers și revers).
Sursa: colecționarul Emanuel Erena.

Laurențiu-Ștefan Szemkovics

CRUCEA „ELISABETA” CONFERITĂ ÎN 1878 UNOR MAICI DE LA MĂNĂSTIREA DINTR-UN LEMN

Prin decretele nr. 2.574, 2.575, 2576, 2.577 și 2.625, din 16 și 22 noiembrie 1878, domnitorul Carol I a conferit Crucea „Elisabeta” mai multor persoane, între care și maicilor de la Mănăstirea Dintr-un Lemn: Fevronia, Platonida și Serafina¹.

Prezentăm, apelând la faleristică², la heraldică³ și la sigilografie⁴, descrierea decorației și reproducerile grafice care provin de la colecționarul Emanuel Erena.

Crucea „Elisabeta” a fost instituită în 1878 și s-a conferit „tuturor doamnelor care, prin căutarea răniților sau bolnavilor, au dat concursul lor în timpul campaniei din 1877-1878... asemenea doamnelor care, prin instalare de spitale, înzestrarea ambulanțelor

sau prin ofrande însemnate, au contribuit la alinarea suferințelor răniților și bolnavilor în timpul acestei campanii”⁵.

Conform Regulamentului Crucii Comemorative „Elisabeta”: „Crucea este de bronz aurit, fundul mat sadea, lungimea ramurilor Crucii este de 43 milimetri, lățimea de 6 milimetri, grosimea de 2 milimetri, forma este cea bizantină a Bisericii Răsăritului. Crucea are pe marginile ramurilor o dungă albă în culoarea naturală a oțelului și în mijloc un medalion, înconjurat de un cerc de oțel. Fundul medalionului este asemenea de bronz aurit mat și poartă pe o parte cifra Măriei Sale Doamnei și pe cealaltă legenda ALINARE ȘI MĂNGÂIERE, și în mijloc milesimul 1877 / 1878. În partea superioară a Crucii se află un inel de bronz aurit, prin care se trece panglica de moar albastru-deschis,

lată de 40 milimetri, având la margine câte o vargă de fir de aur în lățime de 10 milimetri. Crucea se poartă pe umărul stâng, având aparentă pe partea din afară cifra Măriei Sale Doamnei”⁶.

THE “ELISABETH” CROSS CONFERRED IN 1878 TO NUNS FROM THE DINTR-UN LEMN MONASTERY

Abstract: In the article, the author presents, using faleristics, heraldry and sigillography, the decoration of the “Elisabeth” Cross that was granted by ruler Carol I to three nuns from the Dintr-un Lemn Monastery.

Keywords: “Elisabeth” Cross, faleristics, heraldry, nuns, Dintr-un Lemn Monastery, sigillography.

NOTE

[1] „Monitorul Oficial” nr. 266 din 30 noiembrie / 12 decembrie 1878, pp. 7441-7442.

[2] Faleristica este disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul decorațiilor (ordine, cruci, medalii și semne onorifice); Dorel Bahrin, Sistemul decorațiilor militare – 2000. Sistemul național de decorații, Editura Economică, București, 2005, pp. 11-12.

[3] Heraldica este disciplina auxiliară a istoriei care studiază stemele, blazoanele etc.; Florin Marcu, Marele dicționar de neologisme, Editura Saeculum I.O., București, 2000, p. 422.

[4] Sigilografia este disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul

sigiliilor și matricelor sigilare. Franceză la origine, această disciplină nu a întârziat să se extindă în toată Europa, pretutindeni unde, încă din Evul Mediu, se impunea obiceiul de a valida documentele cu sigiliu; Jean-Luc Chassel, Les sceaux dans l’Histoire, l’Histoire dans les sceaux, în Les sceaux, sources de l’histoire médiévale en Champagne. Actes des tables rondes de la Société française d’héraldique et de sigillographie (Troyes, 2003-Reims, 2004) sous la direction de Jean-Luc Chassel, Paris, Société française d’héraldique et de sigillographie, 2007, p. 9.

[5] Decretul nr. 2.270 din 8 octombrie 1878, publicat în „Monitorul Oficial” nr. 224 din 8 / 20 octombrie 1878, pp. 5695-5696.

[6] Ibidem.

Preotul Belizarie Popescu

Col. (r) Remus Macovei

CĂPITANUL PREOT BELIZARIE POPESCU, EROUL DE LA TURTUCAIA

SCURTE DATE BIOGRAFICE

Belizarie Popescu s-a născut la 5 septembrie 1871, în satul Cioara Doicesti (astăzi Bărăganu), județul Brăila.

Părinți săi, erau țărani, deprinși cu grijile și cu lipsurile, dar mai cu seamă dăruiți cu frică de Dumnezeu.

Copilul Belizarie deosebit de isteț, reușește să deprindă cititul de unul singur, direct din bucoavnele bisericesti, ceea ce determină pe părinții și consătenii săi să-l considere hărăzit carierei de preot.

După absolvirea școlii primare în satul natal, între anii 1887 și 1891 a urmat cele patru clase la Seminarul Teologic din Galați.

Potrivit Certificatului nr. 377, eliberat la 29 iunie 1891 de direcția Seminarului gălățean, absolventul Popescu Belizarie a terminat fiecare an de studiu cu mediile: clasa I, 6,75; clasa a II-a, 7,03; clasa a III-a, 7,59; clasa a IV-a, 7,24.¹

Căsătorindu-se la 12 ianuarie 1897, șase luni mai târziu (29 iunie 1897) este hirotonit preot în parohia Potur (astăzi Panduru, comuna Baia), județul Tulcea.

Pentru activitatea pastorală desfășurată la această parohie, Episcopul Pimen Georgescu al Dunării de Jos îi acordă, la 11 mai 1904, rangul de sachelar.

La 1 octombrie 1908, s-a transferat la parohia Engimahale (astăzi Mereni), județul Constanța, slujind la biserica cu hramurile "Sf. Ilie și Cuvioasa Parascheva", a cărei construcție se terminase cu un an înainte.

Cu ocazia unei inspecții făcută de protoiereul județului Constanța la începutul anului 1911, i se aduceau mulțumiri preotului Belizarie Popescu „pentru deosebita grijă ce arată la înfrumusețarea sfântului locaș”. Între realizările sale importante din această perioadă, la loc de frunte se situează pictarea bisericii parohiale, în anul 1912, prin penelul pictorului Toma Vintilescu.²

CONCENTRAREA ȘI PLECAREA PE FRONT

Episcopia Dunării de Jos comunică, la 17 aprilie 1915, Ministerului de Război faptul că în locul preotului C. Palade (care avea 86 de ani și nu putea suporta greutățile unei campanii) a fost recomandat în calitate de confesor pe lângă Regimentul 34 Infanterie, cu garnizoana în Constanța, "preotul econom Belizarie Popescu de la parohia Engemahale, județul Constanța, care îndeplinește toate condițiunile. Acest preot a fost sergent major în armată, are vârsta de 43 de ani, cuvântează foarte frumos și cu căldură și este sănătos"³

Începându-se pregătirile pentru război, Biserica Ortodoxă Autocefală Română s-a îngrijit de îndrumarea preoților care urmau să însoțească trupele pe front, în calitate de confesori.

Preotul confesor Constantin Nazarie, protopop al preoților militari mobilizați, a întocmit instrucțiuni necesare preoților din armată, a realizat 10 cuvântări privind modul cum preoții militari trebuie să vorbească trupei, a ținut conferințe cu preoții din țară despre rolul ce le revine slujitorilor aflați pe front.

La 26 iulie 1916, preotul Belizarie Popescu a fost concentrat cu gradul de preot-căpitan, în funcția de de confesor al Regimentului 34 Infanterie "Constanța".

În această perioadă regimentul participa la realizarea lucrărilor de fortificații în zona Cobadin.

În noaptea de 14/15 august 1916, odată cu

decretarea mobilizării, Regimentul 34 Infanterie se deplasează la Constanța, comanda fiind preluată de locotenent colonelul Marin Ionescu Dobrogeanu.

Conform planului de campanie, Regimentul 34 Infanterie trece în subordinea Diviziei 15 Infanterie, comandată de generalul Eremia Grigorescu, care făcea parte din rezerva Marelui Cartier General și urma să fie concentrată lângă București, în raionul Cocioc, Balotești, Cioflingeni, Săftica.

În perioada 17-19 august 1916, regimentul se va deplasa pe calea ferată la București, debarcând în gara Obor.

Regimentul 34 Infanterie "Constanța" va forma împreună cu Regimentul 74 Infanterie, Brigada 27 Infanterie, comandată de colonelul Constantin Rășcanu.⁴

SACRIFICIUL DE LA TURTUCAIA

La 23 august 1916, conform ordinului Marelui Cartier General, Regimentul 34 Infanterie "Constanța" se va deplasa cu trenul pe trei eșaloane, fiecare de tăria unui batalion, la Oltenița, în vederea introducerii în Capul de Pod Turtucaia, pentru sprijinirea trupelor Diviziei 17 Infanterie, aflate într-o situație dificilă din cauza atacului trupelor bulgaro-germane.

Batalionul 1, comandat de maiorul Bilciurescu și Batalionul 2, comandat de maiorul Stănescu, vor debarca la Turtucaia în jurul orei 14.00, iar batalionul 3, comandat de căpitanul Popea G. la ora 17.00. Toate unitățile după debarcare au fost imediat introduse în luptă.

Batalionul 3, însoțit de comandantul regimentului, statul major, precum și de căpitanul confesor Belizarie Popescu, va acționa pentru refacerea situației în sectorul III Antimovo, în lungul șoselei Turtucaia-Silistra. Pentru a încuraja trupa, locotenentul colonel Marin Ionescu Dobrogeanu a ordonat ca să se desfășoare drapelul de luptă și să cânte fanfare regimentului. Din cauza focului mitralierelor și artileriei grele bulgare, spre seară s-a produs retragerea trupelor române spre Turtucaia.

În cursul nopții de 23/24 august 1916, s-au reconstituit unitățile și s-a constituit un grup de manevră, condus de colonelul Constantin Rășcanu, format din Regimentul 2 Grăniceri, Regimentul 34 Infanterie "Constanța" și resturile Regimentului 79 Infanterie. Acest grup de manevră avea misiunea de a rupe apărarea bulgară și a realiza joncțiunea cu trupele Diviziei 9 Infanterie, care ar fi trebuit să atace dinspre Silistra. Atacul prost organizat, a început la ora 10.00, dar a eșuat lamentabil în jurul orei 12.00,

militarii români retrăgându-se în dezordine.⁵

Regimentul 34 Infanterie "Constanța", practic a fost distrus, pe malul stâng al Dunării ajungând doar 4 ofițeri și 300 de ostași.

Despre comportarea eroică a căpitanului preot Belizarie Popescu s-a păstrat mărturia unui camarad: "L-am văzut trecând podul la Oltenița, în fruntea regimentului, cu crucea în mână. Mi-a surâs; poate ultimul surâs din viața lui. Era în ziua de marți 25 septembrie (eroare, 23 august -n.a). Luptele erau în toi. Mi-a strigat: «La revedere!» Va fi poate revederea în altă parte, nu aici. A venit dezastrul. După retragerea dureroasă de la Turtucaia m-am interesat de soarta lui. A fost văzut în clipe eroice. Când armata noastră părăsea pozițiunile din tranșee, decimată de focul dușman, el, preotul Belizarie, într-un dor nespus de-a îmbărbăta soldații, cu epitrahilul pe gât, s-a așezat într-o «mască», alături de ordonanța sa și, luând o armă și o traistă de cartușe, a tras 80 încărcătoare. Nemaivând a trebuit să se retragă spre Dunăre și a luat drumul spre Silistra. Aici a fost văzut din nou, în genunchi, cu epitrahilul de gât, sub un mal ferit de gloanțe: făcea rugăciuni. I s-a strigat de cei ce se retrăgeau: «Hai, părinte!» A făcut semn cu mâna, ceea ce arată: «Plecați! Eu rămân la postul meu». De acolo nimeni nu l-a mai văzut. Așa a pierit eroul preot Belizarie Popescu pentru țara sa pe care și-a iubit-o mult, dându-și viața".⁶

După încheierea războiului soția sa, Ioana, cu durere în suflet, s-a adresat episcopului Dunării de Jos, Nifon Niculescu, pentru a-i reglementa obținerea unui stipendiu, informându-l totodată că soțul său fusese dat ca dispărut în lista de pierderi nr. 92 din 23 noiembrie 1916, a Marelui Cartier General.⁷

După unele mărturii verbale, conform jurnalistului Ionuț Druche, după război, soția preotului Belizarie s-ar fi retras la una din mănăstirile de maici din țară, special amenajată pentru preotesele văduve de război.

Această ipoteză este susținută și de faptul că dosarele cuprinse în fondul Invalizi Orfani și Văduve de Război (IOVR) existent la Serviciul județean Constanța al Arhivelor Naționale nu cuprind și un dosar al căpitanului preot Belizarie Popescu.⁸

CINSTIREA MEMORIEI EROULUI BELIZARIE POPESCU

Camarazii de pe front, care au scăpat cu viață, împreună cu enoriașii săi din localitatea Mereni, nu l-au uitat pe cel care și-a jertfit viața în tragica confruntare de la Turtucaia.

La 31 mai 1925, în biserica din Mereni s-a oficiat un parastas pentru sufletul preotului căzut la datorie. Cu

acest prilej, pe peretele din naosul bisericii, s-a așezat o placă comemorativă, având gravată următoarea inscripție: "În amintirea preotului Belizarie Popescu, mort în război la Turtucaia, 1916. Prietenii săi".⁹ Placa se păstrează și astăzi, iar deasupra ei se află amplasat chipul preotului într-o fotografie de epocă, purtând pe piept o distincție.

Demn de menționat ar fi și faptul că după 1990, o stradă din comuna Mereni poartă numele vrednicului de amintire preot căpitan Belizarie Popescu.¹⁰ Cu prilejul comemorării a 95 de ani de la trecerea în eternitate a căpitanului preot Belizarie Popescu, Asociația "De la Dunăre la Mare", în colaborare cu Arhiepiscopia Tomisului, Protoieria Mangalia, Parohia Mereni și A.S.C.O.R.- Constanța, a organizat, duminică, 23 septembrie 2011, la parohia Mereni, o serie de activități menite să-l readucă în atenția celor care apreciază valorile autentice pe regretatul preot, care și-a găsit sfârșitul în Capul de pod Turtucaia, la 24 august 1916. Manifestările omagiale au debutat la ora 09.00, cu oficierea, de către un sobor de preoți, a Sfântei Liturghii. În continuare s-a desfășurat, începând cu ora 11.30 simpozionul "140 de ani de la naștere și 95 de ani de la trecerea la Domnul a preotului erou Belizarie Popescu (1871-1916)", în cadrul căruia Arhimandritul Paisie Fantaziu a prezentat aspecte despre Turtucaia și Dobrogea, în contextul Primului Război Mondial, Ionuț Druche a prezentat viața preotului erou Belizarie Popescu, iar preotul paroh Ciprian

Bucea a oferi celor prezenți date despre istoricul parohiei Mereni.¹¹ În ziua de 9 iunie 2016, de sărbătoarea Înălțării Domnului, când a fost prăznuită Ziua Eroilor, la Monumentul Eroilor din localitatea Mereni, județul Constanța, a avut loc un ceremonial militar și religios, dedicat preotului Belizarie Popescu. Desfășurarea evenimentului este descrisă în detaliu de către jurnalistul Ionuț Druce.¹² Evenimentul a fost organizat de Primăria comunei Mereni, Arhiepiscopia Tomisului și Filiala Județeană Constanța a Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria", cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la moartea preotului erou Belizarie.

Ceremonialul a fost deschis de domnul Gheorghe Chiriac, primarul comunei Mereni, care, după ce a adus un omagiu eroilor localității, a prezentat cum a apărut ideea realizării unui monument dedicat preotului erou Belizarie Popescu, modul cum s-a realizat acesta. Apoi a avut loc dezvelirea acestuia.

Alături de fotografia preotului, pe placa de marmură, sunt gravate următoarele cuvinte: „1916-2016, 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial. Căpitan, confesor, preot Belizarie Popescu, n. 1868 - d. 1916. Primul preot slujitor al parohiei noastre, căzut eroic în luptele de la Turtucaia în septembrie 1916. Dulcea noastră țară, Ați salvat-o voi! Glorie eternă, Dragilor eroi! Ridicată de comunitatea locală, 09.06.2016”. Monumentul a fost sfințit de preotul Ciprian Bucea, parohul bisericii din Mereni, și protos. Maxim Vlad, de la Catedrala Arhiepiscopală din Constanța.

După slujba de sfințire, oficialitățile prezente au ținut scurte alocuțiuni. Col. (r) Remus Macovei, președintele Filialei Constanța a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, a prezentat pierderile umane suferite de comuna Mereni în campaniile 1916-1919 și 1941-1945: „În Primul Război Mondial din localitatea dumneavoastră, 49 de cetățeni au murit și 14 au fost răniți, iar în cel de-al Doilea Război Mondial, din 67 de locuitori care au participat la lupte, 12 au murit,

iar șase au fost răniți. Este o jertfă de sânge pe care locuitorii comunei dumneavoastră, fără ezitare, au făcut-o!”.

Apoi, protos. Maxim Vlad a prezentat viața preotului Belizarie și a rostit câteva cuvinte despre eroii neamului:

„Trebuie să fim mândri că suntem români! Iar dacă astăzi ne numim așa asta se datorează sacrificiului și prinosului de sânge pe care eroii neamului nostru l-au adus pe altarul neamului românesc, pentru ca noi să purtăm cu demnitate numele de români. Să nu uităm sacrificiul lor, să nu uităm că stăpânim acest pământ pe care l-am primit de pe urma jertfei lor, pământ pe care nu trebuie să îl înstrăinăm vreodată”.

După depunerea de coroane de flori, evenimentul comemorativ s-a încheiat cu defilarea militarilor din Batalionul 912 Tancuri din Murfatlar, spre bucuria copiilor și a tuturor celor prezenți.

CAPTAIN AND PRIEST BELIZARIE POPESCU, A HERO OF THE TURTUCAIA BATTLE

Abstract: The priest Belizarie Popescu will be concentrated on July the 26-th 1916, as a confessor of the 34-th Infantry Regiment "Constanța".

During August 23-24-th 1916 he will take part in the fights to defend the Turtucaia bridgehead. He'll lose his life fighting with the weapon in his hands on August 24-th 1916, trying to break the encircling forces of the enemy.

His heroism won't be forgotten on May the 31-st 1925, as his comrades put a marble plate reminding him at the Mereni church.

On June the 9-th 2016, on the occasion of the Raising of the Lord ceremony, The Heroes Day, a monument was inaugurated to his memory, the hero Belizarie Popescu, with the funds offered by the mayor of Mereni Village, along with an important military and religious ceremony.

Keywords: Turtucaia, priest, confessor, hero, commemorating plate, monument, military ceremony.

NOTE

[1] Pr. drd. Lucian Petroaia, pr. Eugen Drăgoi, pr. prof. Costel Bulgaru, Seminarul Teologic „Sfântul Apostol Andrei” din Galați, Școală a apostolatului la Dunărea de Jos, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2008, p. 128, 277

[2] Pr. Eugen Drăgoi, Ierarhi și preoți de seamă la Dunărea de Jos, 1864-1989, Editura Arhiepiscopiei Tomisului și Dunării de Jos, Galați, 1990, p. 172

[3] Arhiva Arhiepiscopiei Dunării de Jos, fond dosare generale, dosar nr. 2291/1911-1915, nenumărat. Adresa Episcopiei nr. 541 din 17 aprilie 1915

[4] *Istoricul regimentului 34 infanterie pe anii 1894-1958*, Muzeul Militar de Istorie Națională "Ferdinand I" Filiala Constanța, pag 6

[5] Col Constantin Zagorit, *Turtucaia*, Ed. Institutului de Arte, Ploiești, 1939, pag. 258-260, 344, 350, 365-366

[6] Tomisul, nr. 3, Constanța, 1925, p. 96

[7] Pr. Eugen Drăgoi, Op.citate, p. 173.

[8] Ionuț Druce, Preotul erou Belizarie Popescu. "La Turtucaia, sub un mal ferit de gloanțe făcea rugăciuni. De acolo nimeni nu l-a mai văzut!" Ziua de Constanța, 24 februarie 2018

[9] Mariana Iancu, *Preotul care a refuzat să fugă din fața inamicului la Turtucaia. A tras ultimul cartuș, apoi s-a rugat cu crucea în mână*, adevărul.ro, 16.03.2016

[10] Ionuț Druce, Op.citate

[11] *Un erou cu epitrahil, pr. Belizarie Popescu*, Telegrafonline, 23 septembrie 2011

[12] Ionuț Druce, Op.citate

Cornelia Ghinea

COLONELUL GHEORGHE TEODORESCU, FRATELE GENERALULUI PAUL TEODORESCU

În istoria militară a poporului român, un rol important l-a avut și familia Teodorescu. Căpitanul Teodorescu a dat țării trei fii, un general și doi fii cu gradul de colonel, care au slujit țara cu credință și dăruire de-a lungul carierei lor militare, atât în timp de pace cât și în timp de război.

Colonelul Teodorescu Gheorghe s-a născut la 26 octombrie 1865, la Roman, fiu al căpitanului Teodorescu și al Antoniei. După absolvirea celor patru clase primare a fost înscris la Școala fiilor de militari, la Iași, cu durata de doi ani, respectiv între anii 1905-1907. După absolvirea acestei forme de învățământ își continuă studiile militare, fiind în anul 1907, elev la Școala de Ofițeri. Prin Î.D. 4517 a fost avansat sublocotenent și repartizat la Regimentul 27

Infanterie Bacău, în anul 1909.

Pe prima sa foaie calificativă de ofițer, comandantul regimentului, colonelul Bănescu, îi creionează frumos începutul de carieră: „Inteligent, înțelege și judecă bine și pune energie. Cu inițiativă, disciplinat, cu simțul datoriei și al onoarei. Activ, muncitor și conștiincios, se ocupă de instrucția și educația plutonului și a dat rezultate bine și. Cultură generală bună și un deosebit talent la desen și la scris. Are simțul datoriei și onoarei foarte bine cultivat”.

În anul 1912, urmează cursurile Școlii Speciale de Infanterie, la terminarea căreia a fost avansat locotenent în baza Î.D. 4519.

În dosarul personal nu este consemnat faptul că, a participat la războaiele balcanice, dar faptul că în anul 1913, prin Î.D. 6347 a primit Crucea Comemorativă de Război și la data de 7 noiembrie 1913 este decorat cu Avântul Țării ne îndreptățește să credem cu certitudine că a participat la acest război.

După absolvirea Școlii de Ofițeri este prezent în Regimentul 67 Infanterie, unde își desfășoară activitatea în cadrul serviciului casierie până la data de 3 martie 1917, când unitatea își lichidează gestiunea prin contopirea cu Regimentul 55 Infanterie.

Odată cu declanșarea Primului Război Mondial, el primește ordin de mobilizare, la data de 15 august 1916. Atât timp cât a activat la regimentul 54/56 Infanterie, șeful de stat major, locotenent colonel Constantinescu îl notează pe foaia calificativă astfel: „În serviciu desfășoară multă stăruință și putere de muncă, atât la batalioanele de recruți cât și la Batalionul II a dat dovadă de multă stăruință și pricepere în comandă. A dat bune rezultate în ceea ce privește pregătirea de război cu unitățile sale”. La 1 mai 1917, fiind necesară completarea efectivelor de război, a fost mutat la Regimentul 7 Prahova. Cu această unitate a plecat pe frontul de la Mărășești. În noaptea de 31 iulie 1917, a înlocuit Batalionul din linia I, care a rezistat repetatelor atacuri inamice până în noaptea de 1 august 1917, când inamicul a străpuns frontul Diviziei 5 Infanterie la centru. Toate încercările batalionului căpitanului Teodorescu au fost zadarnice și după ce au luptat toată noaptea, în ziua de 2 august 1917, a fost făcut prizonier, pe poziția cuprinsă între podul de cale ferată de pe Sușița Seacă și Siret. S-a înapoiat din captivitate în luna iunie 1918. În această unitate el a fost avansat căpitan prin Î.D.3064, la 20 aprilie 1917. Comandantul regimentului, colonelul Constantinescu a apreciat pe căpitanul Teodorescu notându-l astfel pe foaia calificativă: „A dat dovadă de pricepere, inițiativă și bravură. De la întoarcerea din captivitate, a fost comandantul companiei de mitraliere și s-a

achitat bine de însărcinările sale”. Pentru meritele sale, comandantul Regimentului 67 Infanterie, la care a revenit, l-a propus pentru avansare la gradul de maior. După înapoierea din captivitate a comandat compania de mitraliere a regimentului, pe care a instruit-o bine, apoi a luat comanda Detașamentului de la Târgu Ocna, format din 4 ofițeri și 240 trupă din Regimentul 67 Infanterie.

Comandantul regimentului a consemnat că l-a administrat bine. În perioada 1 decembrie 1919 și 10 ianuarie 1920, pentru felul în care și-a desfășurat activitatea îi menține aprecierile din trecut: „Gospodar, chibzuit în administrarea unității. Este un ofițer de nădejde și capabil de a îndeplini orice serviciu în interesul oștirii”. La 1 ianuarie 1920 a primit comanda Pieței Bacău, unde a dat dovadă de mult tact, energie și pricepere în serviciul său, pe care îl încheie la 1 septembrie 1920, când preia comanda biroului adjutantură din cadrul Diviziei 14 Infanterie. Calitățile sale în această nouă funcție sunt remarcabile, ceea ce îl impresionează pe comandantul diviziei, generalul Mihăileanu, care îl propune la avansare, la gradul următor. Va fi avansat locotenent colonel la data de 26 aprilie 1926, prin Î.D. 3218, în cadrul Regimentului 8 Vânători, unde se afla de la 1 aprilie 1925. Cu noul grad, la 1 ianuarie 1927, a preluat funcția de ajutor șef de corp. Rezultatele sale sunt bune și foarte bune, așa cum reiese din foaia calificativă: „Merită a înainta la excepțional când va veni rândul promoției sale”.

Comandantul Corpului 4 Armată, generalul Zadic, consideră că merită aprecierile comandantului de regiment și de brigadă asupra însușirilor ostășești și îndeplinirea serviciului de ajutor șef de corp. A luat parte cu regimentul pe zona de concentrare, unde a condus serviciul cu foarte multă pricepere, cu foarte mare grijă de bunul trai al oamenilor. În anul 1930 este mutat în cadrul Cercului de Recrutare Cernăuți, unde a îndeplinit funcția de șef de corp și de șef al Biroului 1 Recrutare și Organizare. Comandantul Corpului 4 Teritorial, generalul Căciulescu, nota pe foaia sa calificativă: „Este un ofițer superior, destoinic, inteligent și plin de inițiativă, putând fi folosit și întrebuințat pe front”.

La 1 octombrie 1930 revine la Regimentul 8 Vânători, unde își desfășoară activitatea până în anul 1934 când este avansat colonel prin Î.D. 3329 și preia comanda Regimentului 8.

Comandantul Diviziei 8 Infanterie, generalul Zadic, îi creiona astfel personalitatea pe foaia calificativă: „Deși fără școală de război se prezintă bine ca fizic, intelect, educație militară și pregătire profesională. Sunt mulțumit cum își conduce regimentul și cum își

administrează unitatea, cum își educă și instruieste unitățile, subofițerii și corpul ofițerilor. Am găsit regimentul bine la toate inspecțiile făcute în timpul anului la școli, în corp, instruirea trupei și aplicațiuni în teren”.

La Școala Ofițerilor superiori pe garnizoana Cernăuți a depus o activitate foarte rodnică, nelipsind de la nici o aplicație. Lucrările sale de comandant al Regimentului 8 Infanterie și Brigada de Vânători și detașament au fost cotate ca fiind bune ca fond și prea bune ca formă.

De la 1 mai 1937 a continuat activitatea de comandant al Regimentului 8 Vânători cu rigoare și destoinicie, fiind remarcat de superiorii săi, care i-au menținut meritele asupra unității.

Prin delegație, la 10 februarie 1938 a fost numit și prefect al județului Cernăuți continuând în același timp să-și onoreze și comanda Regimentului 8 Vânători, ceea ce nu l-a împiedicat să continue cu aceeași pricepere, tact și energie asupra organizării și funcționării școlilor în corp, menținerea disciplinei și formarea unei bune educații corpului ofițerilor, subofițerilor și trupei, precum și completarea nevoilor administrative.

Ca ofițer superior își încheie activitatea la 1 ianuarie 1938. Cu data de 15 ianuarie 1939 a fost trecut în rezervă pentru limită de vârstă și repartizat ca ofițer în rezervă la Regimentul 8 Vânători, prin Î.D. 3527 din 10 decembrie 1938. Ca ofițer în rezervă a fost concentrat la 11 iulie 1940 și desconcentrat la 15 iulie 1940. La 12 septembrie 1940 a depus jurământul de credință Regelui Mihai. La 7 decembrie 1941 este chemat la concentrare prin ordinul Marelui Stat Major nr. 107 209 din 1941. Din 14 februarie 1941 până în anul 1945 a îndeplinit funcția de comandant militar la întreprinderile Semat, Filatura și țesătoria Dâmbovița și întreprinderea Mioara. Inspectorul gărzilor patriotice conduse de generalul Aricescu a apreciat activitatea colonelului în rezervă și îi nota astfel pe ultima sa foaie calificativă: "Este propozabil de a primi gradul de general în rezervă". Dosarul său nu confirmă că propunerea a

fost transformată în realitate.

O carieră militară intensă desfășurată în unități diferite, în funcții diverse, pe care le-a îndeplinit cu responsabilitate, în spiritul jurământului militar pe care l-a rostit la absolvirea școlii militare. Șefii săi ierarhici l-au apreciat și l-au răsplătit cu medaliile, ordinele și insignele meritate:

Medalia Jubiliară Carol I – Î.D. 5384 din 28 decembrie 1915;

Crucea Comemorativă de Război 1913 – Î.D. 6347 din 7 noiembrie 1913;

Avântul Țării 1913 – Î.D. 6347 din 7 noiembrie 1913;
Crucea Comemorativă de Război 1916-1918 cu baretele Carpați, Ardeal, Mărășești (1918);

Coroana României cu grad de ofițer (pace) – Î.D. 59 999 din 13 noiembrie 1904;

25 de ani de serviciu – Î.D. 2775 din 3 noiembrie 1920;

Medalia Victoria – Î.D. 3330 din 21 iulie 1921;
Steaua României în grad de cavaler (pace) – Î.D. 1342 din 17 mai 1929;

Furajera militară Mihai Viteazu – Î.D. 874 din 7 aprilie 1931;

Insigna pentru 7 ani de serviciu în Regimentul 8 Vânători – O.Z. nr. 34 din 6 martie 1933.

Colonelul Gheorghe Teodorescu a întregit valoroasa familie de militari Teodorescu.¹

COLONEL GHEORGHE TEODORESCU

Abstract: Another important figure, less known compared with his brother, General Paul Teodorescu, was Colonel Gheorghe Teodorescu. He took part in some of the most important conflicts for Romania: the Balkan War and World War I and he was even prefect of a region, in the Interwar Period.

Keywords: Gheorghe Teodorescu, Paul Teodorescu, Second Balkan War, World War I.

NOTE

[1] Depozitul de arhivă al Ministerului Apărării Naționale, Memorii bătrâni, litera T – colonei, nr. crt.78